

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: tristopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Pesek na pesku.

V zadnji številki smo v uvodniku poročali o neki koroški šolski knjigi, v kateri se sramoti koroške Slovence, češ, da so na slabem glasu. Zdaj se je izkazalo, da v knjigi ni govora o ljudstvu, ampak o živini, da je ta v slovenskih krajih na slabem glasu.

Neprijetno je, če se mora pozneje popravljati, toda mislili smo, da se lahko zanesemo, da je resnično to, kar je povzročitelj teh vesti vzel za predmet interpelacije v državnem zboru. Poročali smo, da so klerikalci interpelirali zaradi omenjene knjige v državnem zboru. Bil je to poslanec Jarc, ki se je hotel postaviti, da tudi klerikalci čuvajo nad pravicami Slovencev in da jih ne puste sramotiti. Začudili smo se, da se ta stranka, ki še doslej prav ničesar ni storila za slovensko stvar, ampak ji nasprotno prizadela toliko škode, ki se ne da nikoli več popraviti, vendar zavzame za zatiranje koroške Slovence. Zdaj se je pa spet izkazalo, s kakšno vestnostjo grede klerikalci pri tako važnem vprašanju na delo. Vsakdo bi si moral misliti, da je Jarc dotično knjigo sam prečital in potem sestavil interpelacijo. Toda nič o tem, nekdo ga je moral malo potegniti in revček je zgrabil za stvar misleč si: Zdaj se bomo pa postavili; vsi slovenski časopisi bodo pisali o tem in pokazali bomo klerikalci, kako smo vneti Slovenci. Če bi klerikalcem bilo za stvar samo, bi se poprej prepričali, kaj je resnice na tem, zdaj pa jim je stvar prišla le v toliko prav, da so jo pograbili in jo vrgli kot pesek v oči slovenskemu svetu.

Vse ogorčenje, ki so ga tudi napredni časopisi pokazali, je bilo na nepravem mestu in Nemci se norčujejo zdaj iz nas. In prav imajo! Če se tako resna stvar vzame tako površno, potem je takoj videti, kako malo leži dotičnim, ki so jo v roke vzeli, na srcu. Bil je pravi pesek na pesku.

Kaj izprevidimo iz tega? Vidimo le žalostno dejstvo, da tam, kjer bi klerikal-

na stranka lahko kaj storila za naš narod, ne kaže nobene temeljitosti in nobene vne-me, da se za tako stvar le površno pripravi in niti na to ne gleda, da bi lahko-mišljena akcija poprej škodovala, kakor koristila cilju. To se je ravno v tem slu-čaju zgodilo.

Toda pogledimo, če je klerikalna stranka tudi v drugih stvareh tako površ-na. Pogledimo, s kakšno temeljitostjo se je pripravila, da je zavlada v kranjski de-želi, s kakšno temeljitostjo je šla na to, da bi uničila vse, kar je naprednega v deželi. Uvedla je sebi koristni deželnozborski vo-lilni red, uvedla sedem Nemcev v ljub-ljanski občinski svet, le da bi ona tudi prišla noter, uvedla je draginjske doklade za učitelje, ki so dostopne le za klerikalce, njej le v upravo izročeni gasilski sklad se razdeljuje le klerikalnim gasilnim dru-štvom, razveljavila je mandate naprednih poslancev itd. itd.

Vse to nam kaže, kako sistematično, kako premišljeno uredi ta stranka svoje delovanje, kadar gre proti lastnim bra-tom; kadar gre pa za narodne zadeve, ta-krat je vse na pesku zgrajeno, kjer name-njeno itak le kot pesek v oči.

Ravnotako se bo najbrže zgodilo tu-di z gospodarskimi napravami v deželi Kranjski. Tega trenutka se že zdaj boji-mo, ker nas bo to še bolj občutno zadelo.

Resna beseda v resnih časih.

Z Dolenjskega.

V nekem listu je bilo pred kratkim či-tati, naj se kmečki stan popolnoma odtrga iz zaveze drugih stanov, češ, mi kmetje ne potrebujemo čisto nič drugih stanov, mi hočemo imeti čisto svojo samostojno politiko. Ne bom piscu tega evangelija oči-tal, da je te, posebno v današnjih razme-rah zelo nepremišljene besede napisal iz sovraštva do drugih stanov. Iz celote ti-stega članka preveč odseva vsaj navidez-no želja po samoosvojitvi in združitvi kmečkega ljudstva, da bi se mu smelo kaj takega očitati. Vendar če bi bil g. člankar

navzoč ravno v vrstah tistih zavednih kmečkih mož, katerim so njegove besede v prvi vrsti veljale, bi bil moral spoznati svojo zmoto in pa uvaževati pogubonosne posledice, če bi se njegov nasvet hotel tu-di praktično izvesti. Gospodje s takimi nazori premalo uvažujejo praktično živ-ljenje in sestav naše družbe ali v zmislu sociologije povedano, premalo se pri tem ozirajona odločujoč zakon naravnega pro-cesa v razmerju človeške družbe. In če bi tudi tega zakona ne bilo, nas ravno zdaj bolj kot kdaj poprej klerikalci s svojo zmagepijano, vse napredno vničuječo poli-tiko k temu silijo, da se ta proces, ki je pač na mestu pri razločevanju stanovskih interesov kmeta od meščana, torej zgolj za gospodarske organizacije, vsaj za en-krat še ne skuša posplošiti in zanesti tudi v našo protiklerikalno politiko. Vsaj nas klerikalci z žuganjem razveljavljanja na-ših s težkimi žrtvami priborjenih manda-tov v mestih in trgih naravnost silijo, da ne delamo sami še večjih breznov med kmetom in meščanom, kakor so že ravno vsled različnosti stanovskih ali razrednih interesov. Klerikalci hočejo čim največ kmetov iz okolice mest in trgov politično priklopiti tudi k mestom, seveda samo za — volitve. Že iz tega razloga nikakor ne gre, da bi okoličana še bolj razdvajali od meščana. Ampak našo bojno parolo mora-mo — hočemo ali nočemo — prikrojiti prav po klerikalnem bojnem klicu: **Vse, kar čuti protiklerikalno, v boj proti kleri-kalcem!** Če so naša mesta v nevarnosti, moramo priti na pomoč, kakor grede tudi klerikalni kmetje in kakor jih bo še več šlo, če se bo klerikalcem posrečilo zadnje napredne mandate razveljaviti. Naj imajo naša mesta, posebno Novo mesto nasproti svoji okolici res veliko grehov nebrižnosti na sebi, vendar v času volilne vojske mo-ra biti to med nami pozabljeno. Ker konč-no, če smo odkritosrčni, odkod pa je prived napreden duh ven na deželo, če ne ravno iz naših mest? In kdo bo bolj občutil pa-dec mestnih trdnjav, kot ravno zopet oko-lica mest? Torej: delajmo sicer na to, da

osvojimo našega kmeta od drugih stanov s tem, da mu pomagamo se združiti v samostojne gospodarske organizacije, ampak glede politike ga nikar ne odtujimo od enako mislečega meščana. Poudarjam, nikar ga ne odtujimo, ker s tem še ni rečeno, da ne smemo delati z gospodarsko obenem tudi s samostojno kmečko politično organizacijo. Kakor klerikalni kmet zdaj že odločuje tudi politično usodo mest, tako naj tudi naš v samostojno politično organizacijo pripadajoči kmet istotako odločuje.

Nikdar se ne udajajmo praznim sanjam o pomenu besede »samostojnost«. Prave samostojnosti ni ne v naravi in ne v življenju narodov. Vsi stanovi so drug od drugega odvisni člani v verigi človeške družbe. Kdo je dandanes bolj odvisen od drugih stanov, kot je ravno naš slovenski kmet! Ravno tako pa je tudi meščan odvisen od kmeta. Doslej se je ta neodvisnost omejevala bolj na življenske potrebe. Odlej pa bo meščan primoran računati tudi na politično odvisnost od kmeta, seveda pa tudi nasprotno. Celo življenje je kompromis največjih nasprotstev. Smo kakor kolesa v uri, katerih vsako zase ima sicer svoj namen in pomen, ali le njih skupno delovanje omogočuje, da gre ura prav. Posebno mi pa, če hočemo proti klerikalizmu sploh kaj doseči, moramo biti kot kolesa v uri; vsi za enega, eden za vse, ker drugače bo naša politična ura še slabše šla, kakor gre dozda.

Imejmo pa tudi pred očmi, da je naš kmet v splošnem v politiki še nedorasel šolar, ki ga treba še le vzgojiti, da bo kdaj kot stan samostojen. Od kod drugod pa naj vzgojevalno delo zajema svojo moč, če ne ravno iz mest?

Torej nikar v teh resnih časih našega kmeta, če mu hočemo res dobro, s prestrogo izločitvijo od drugih stanov zavajati na politična pota, ki se morajo prej ali slej pokazati, da so — napačna in da morajo napredni stvari le škodovati, pa tudi kmetu samemu.

Op. uredništva: S temi nazori se ne strinjamo popolnoma, toda dali smo jim prostora, ker bi radi slišali tudi druga mnenja o tem.

Kranjski deželni zbor.

Druga seja letošnjega zasedanja deželnega zbora se je vršila v sredo. Deželni glavar naznani, da se je bivši paznik Bučar pritožil proti odpustu od strani deželnega odbora na deželni zbor (kakor znano, je deželni odbor odpustil paznika Bučarja zato, ker ta ni pustil, da mu je klerikalni moščanski župan Oražem zapeljeval ženo). Pritožba se je odstopila personalno-pravnemu odseku, ki se je v ta namen volil.

Nato naznani deželni glavar, da je poslanec dr. Lampe vložil nujni predlog za

izpremembo deželnozborskega volilnega reda. To naznani je vzbudilo veliko začudenje. Predlog se je izročil posebnemu odseku 10 članov, ki se je takoj izvolil.

Potem je poročal dr. P e g a n v imenu verifikacijskega odseka o potrditvi izvoljenih poslancev ter predlagal, da se volitev naprednih poslancev Josipa L a v r e n č i č a in Julija M a z e l l e t a ne potrdi, izrek o potrditvi poslanca dr. Karola T r i l l e r j a in kaplana Š k u l j a naj se pa odloži. Vsi drugi poslanci so pravilno izvoljeni. K poročilu se je oglasil kot prvi protigovornik dr. L a m p e in sicer je predlagal, da se dr. P e g a n o v predlog o razveljavljenju volitev odgodi za toliko časa, dokler se ne sprejme njegov nasvet o izpremembi deželnozborskega volilnega reda. Klerikalci namreč nameravajo še bolj utesniti volitve v mestih in trgih in zato so vložili tozadevni predlog. To se jim najbrž ne bo posrečilo.

Potem je prišel na vrsto dr. K r e k o v nujni predlog glede ustanovitve posredovalnice za delo. Predlog je bil sprejet. — Prihodnja seja deželnega zbora bo prihodnji četrtek.

Napredni poslanci so vložili naslednje nujne predloge: Poslanec M a z e l l e glede poprave črnomaljskega vodovoda, J o s i p R e i s n e r glede časovnega napredovanja deželnih uradnikov, E. G a n g l glede na zopetno ustanovitev gozdarske šole v Idriji in glede izpremembe § 74. občinskega reda za vojvodino Kranjsko ter poslanec Š u k l j e, da se c. kr. državna obrtna šola izpopolni z ustanovitvijo stavbne strokovne šole in da proučava vprašanje ustanovitve preizkuševalne postaje za stavbno gradivo, ki bi se imenovanemu zavodu priklopilo.

RAZGLED PO SVETU.

Štajerski deželni zbor.

Sedaj je gotovo, da se sestane štajerski deželni zbor v torek 17. t. m. h kratkemu zasedanju, ki bo trajalo do konca februarja, da reši proročunski provizorij, sklepa o resolucijah glede lokalnoželezniskega programa ministrstva, dovoli nekatere subvencije in uredi manjše gospodarske zadeve.

Parlament bo razpuščen.

V političnih krogih se trdovratno vzdržuje govorica, da namerava grof Stürgkh razpustiti državni zbor, čim se zopet pojavi obstrukcija, češ, da brez razpusta državnega zbora ni izhoda iz položaja, ako ne ustavijo Čehi obstrukcijo. Dočim nekateri mislijo, da je to le grožnja, ki naj bi pripravila češke agrarce in radikalce do tega, da ustavijo obstrukcijo, zatrjujejo nekateri poslanci, ki baje poznajo Stürgkhove namene, da ministrski predsednik naravnost pričakuje obstrukcije, ki bi mu dala povod za razpust, ker

bi tedaj lahko še nekaj časa vladal s § 14. in bi z njim vpeljal tudi nov državnozborski poslovnik, po katerem bi bila bodoča obstrukcija nemogoča.

Albanija.

Nepotrijene vesti pravijo, da sta Avstro-Ogrska in Italija pripravljeni dati princu Wiedu 10 milijonov predujma na posojilo, če odpotuje takoj v Drač. Knez Viljem I. bo obiskal prihodnje dni Dunaj in Rim ter bo dospel v Drač na pustni torek. Princ Wied je sporočil veleposlanikom, da sprejme kandidaturu za albanski prestol. Njegova oficijozna izjava se sporoči.

V Skadru se bo ustanovila banka z domačim kapitalom 500.000 frankov, ki se bo bavila pred vsem s trgovino in bo edina domača banka v Albaniji. Podružnica otomanske banke v Skadru se opusti.

Berolinski profesor Doepler je izgotovil albanski državni grb, črnega dvo-glavnega orla s strelami v krempljih na rdečem polju. Med obema glavama se nahaja bela zvezda. Eno polje grba na prsih orla ima grb kneza Wieda, pava z razprostrtim repom.

Balkanske zveze in protizveze.

V poučenih krogih zatrjujejo, da ni bila na peterburških konferencah sklenjena nobena nova zveza med Srbijo, Grško in Črno goro, ker še niso ugasnile prejšnje zvezne pogodbe. Govorilo se je le o spornih vprašanjih med Grško in Srbijo, zlasti kar se tiče južne meje in porabe solunske luke. Po Sazonovem nasvetu se je ta tako rešilo, da dá Grška Srbiji luko za trgovske namene deloma na razpolago, zato pa dobi od Srbije razne koncesije v Južni Srbiji, zlasti glede na šolstvo. Trdijo, da je Grška razentega sklenila posebno zvezo z Romunijo, ki pa ima le namen varovati bukareški mir. Nič ne dvomijo, da obstoja bolgarsko-turška zveza in da ima ofenziven značaj. Zategadelj silijo vsi zastopniki balkanskih držav, naj ruski diplomatični krogi delujejo na to, da ne dobi bolgarsko-turška zveza nobenega posojila pri velesilah, ker hoče porabiti denar izključno za bojne namene. Sazonov je obljubil, da bo krepko podpiral te želje.

Neverjetne vesti.

Iz Skadra poročajo, da so odkrili v Črni gori komplot, ki ima namen odstraniti dinastijo. Policija je aretirala na Cetinju in sicer v deželi nad 20 oseb.

Srbija.

Kralj je podpisal ukaz o izpremembi člena 42. kraljevske naredbe glede ureditve novih srbskih pokrajin. S tem so v teh pokrajinah izpremenjeni dosednji davčni predpisi.

Živnostenska banka je ponudila srbski vladi posojilo 50 milijonov dinarjev pod pogojem, da se ta denar porabi izključno za železnice in da izvrši dobave Živnostenska banka. Srbska vlada je to ponudbo odklonila.

Revolucija v Mehiki.

V mestu Mehiki je izbruhnila prava revolta. V Sant Jagu so se uprli ujetniki, v Tampicu so vrše boji. Vstaške čete so zažgale v nekem predoru tovorni vlak in spustile potem v predor polno zaseden osebni vlak. Vstaški vodja general Villa se je proglasil na severu Mehike za predsednika.

Japonska.

Na Japonskem je opaziti močno gibanje proti vladi. Vrše se burni shodi. Opozicija je predlagala nezaupnico vladi, ki pa je bila odklonjena z 205 glasovi proti 163 glasovom.

SLOVENIJA.

Kakšno volilno reformo bi radi imeli klerikalci?

Kakor čujemo, nečejo klerikalci ničesar vedeti o uvedbi **splošne in enake volilne pravice** za volitve v deželni zbor, za katero so pred leti s takšno vneto lomili kopje. Tudi **proporcionalni sistem**, ki so mu peli takšno čast in slavo pri občinski volilni reformi za Ljubljano, odklanjajo. Temu nasproti pa zahtevajo, da naj se število poslancev v kmetski skupini **pomnoži za štiri**, da bi torej imela ta skupina skupaj **20 mandatov**. Volilnih okrajev bi naj bilo deset, ki bi naj bili istovetni z državno-zborskimi volilnimi okraji. Vsak okraj bi naj volil dva poslanca. V mestni skupini bi naj volili ne samo trgi in mesta, marveč tudi sosedne vasi, ki spadajo pod te trške in mestne politične občine.

Tej mestni skupini bi se naj priklopili tudi razni **industrijski kraji, kakor Jesenice, Zagorje itd.**

V trgovski in obrtni zbornici bi naj **zastopniki veleobrti in veletrgovine volili enega zastopnika, male trgovine in male obrti pa drugega poslanca**. Kaj pomenja ta klerikalni načrt nove deželnozborske volilne reforme? Da se klerikalci v resnici boje, da bi pri prihodnjih volitvah izgubili večino, vsled česar si hočejo večino **zasiigurati z novo, njim prikladno volilno reformo**. Ali se jim bo to posrečilo?

s **Izpremema deželnega volilnega reda**. Kljub temu, da je upravno sodišče kot najvišja upravna oblast odločilo, kateri okoličani mest in trgov smejo voliti v mestni skupini, kar se je pri zadnjih volitvah tudi zgodilo, so se hoteli klerikalci protizakonito ustavljati najvišjemu sodišču ter razveljaviti volitev poslancev Josipa Lavrenčiča in Julija Mazelleta. Vlada se je po sebi umevno ustavila temu nezakonitemu početju ter baje zagrozila klerikalcem, da razpusti deželni zbor, ako kaj takega sklene. Klerikalci so se tega ustrašili in zato je dr. Lampe stavil predlog, da se razveljavljenje odgodi. Ker pa hočejo klerikalci na vsak način doseči svojo voljo, hočejo zdaj izpremeniti dežel-

nozborski volilni red. Gladko to ne pojde, kajti za tako izpremembo je treba navzočnosti skoro vseh poslancev. Ako torej napredni poslanci nočejo take izpremembe, se brez njih tudi ne bo mogla izvršiti. V tem oziru se torej ni treba bati, da bi klerikalci zopet povzročili kako dejanje.

s **Preiskava zaradi »veleizdaje«**. Zgodilo se je nekaj nečuvenga. Kamila Theimerjeva je poslala na vojno ministrstvo **ovadbo zaradi veleizdaje**. Vsled tega je sodišče izvršilo že eno hišno preiskavo in nekaj zaslišanj in je bil neki oficir na Češkem celo aretiran. Na željo prizadetih **bomo o tej stvari govorili, kadar bo preiskava končana**, razume se pa samo ob sebi, da je ta nečuvna denunciacija **popolnoma neutemeljena**. — Theimerca je ovadila starosto slovenskih Sokolov dr. Ivana Oražma ter deželnega odbornika in ljubljanskega podžupana dr. K. Trillerja. Vzrokov ne moremo poprej povedati, dokler se preiskava ne konča.

s **Gosp. dr. Alojziju Kokalj**, odvetnik v Ljubljani, je odložil zastopstvo gdčne. Kamile Theimer.

s **Kostanjeviški kaplan obsojen**. Kakor smo že svoj čas poročali, je bil v decembru lanskega leta obsojen kaplan Rogelj v Kostanjevici zaradi trpinčenja šolskih otrok. Pri tej stvari se je kaplan jako nerodno zagovarjal in obenem poslal sodišču žaljiv dopis, v katerem je predrzno odklanjal zastopnika državnega pravdnika g. Ivana Gerloviča, ki je bil primoran naperiti (vsled žaljivih očitkov na uradno osebo) zasebno tožbo proti kaplanu. Kaplan Rogelj svojih trditev ni mogel dokazati in je bil pretečno sredo **obsojen na devet dni zapore ali 90 kron globe in na plačilo zastopniških stroškov**. Tako se duhovniška hudobija in domišljavost sama kaznuje.

s **Iz deželnega odbora**. V razpravo je prišlo »Društvo kranjskih inženirjev«, ker je njih glasilo priobčilo članek proti dr. Lampetu, češ da je žalil inženirje. Ker so vsi deželni inženirji v društvu, je sklenila klerikalna večina v dež. odboru, da se zahteva od društva »korenito remediuro«, sicer morajo deželni uradniki izstopiti. — V deželni šolski svet se z večino glasov vnovič izvolijo kot zastopniki deželnega odbora Jaklič, Jarc, Lampe in Remec; v kmetijski svet se izvoli poslanec Povše (namestnik grof Barbo), v upravni svet dolenjskih železnic, vrhniške železnice in železnice Kranj-Tržič deželni glavar Šusteršič (namestnik grof Barbo, oziroma dr. Lampe). — Sekundarijem v deželni bolnici se imenuje dr. Emil Watzke.

s **Kdo je krščansko pravičen?** To vprašanje je stavil župnik možem nekje na Gorenjskem pri sedaj se vršečem izpraševanju za velikonočno spoved. Odgovor je bil od moža, ki je bil vprašan, prav kratek in jednat in nad vse značilen: Deželni odbor! Na ta odgovor ni župnik nič pristavil in sploh ni več govoril o krščanski pravičnosti. Tudi mi nimamo nič

pristaviti razven tega, da bi preciznejšega odgovora ne mogli dati, kot ga je dal ta priprosti kmetski mož.

s **Za trgovce**. Trgovci, ki imajo trgovske stike z Bosno in Hercegovino, dobe zaupna pojasnila v pisarni gremija trgovcev v Ljubljani v uradnih urah, to je od 2. do 4. popoldne.

s **Glavni nabori ustavljeni**. Letošnje glavne nabore, ki bi se imeli pričeti dne 1. marca t. l. je domobrasko ministrstvo ustavilo. Pričetek naborov se najbrže določi po zopetnem zasedanju državnega zbora. Naborniki, ki so pozive že dobili, naj jih izroče okrajnim glavarstvom, od katerih so jih dobili.

s **Kolekovina pri prošnjah za gledališke predstave**. C. kr. finančno ministrstvo je z razpisom z dne 31. decembra 1913 št. 43.266 na podlagi razsodbe upravnega sodišča z dne 6. maja 1913 št. 4851 zaukazalo, da se morajo prošnje za gledališke predstave tudi v slučajih, če jih vloži po svojih pravilih v to upravičeno društvo, kolekovati po t. p. 43 b 2 z 2 K in da morajo za take prireditve izdane dovolilnice biti kolekovane tudi z 2 K.

s **Globoko brezno** bi lahko napolnili s tistim denarjem, ki ga ljudje izmečejo za slabo blago. Da si ne boste mogli delati nikoli očitka, da ste denar po nepotrebnem stran metali, kupujte le dobro blago, kajti le tako je vredno svojega denarja. Med kavnimi pridatki bo vaša izbira gotovo lahka, kajti ves svet že vé, da je Kolinska kavna primes najboljši kavni pridelek, obenem pa tudi edino pristno domače blago te vrste. Zato kupujte samo Kolinsko kavno primes!

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Ij **Sokol v št. Vidu na Ljubljano**. Odbor šentvidskega Sokola je začel — kakor smo že poročali — razpošiljati raznim rodoljubom pismene prošnje v svrhu prispevkov za zgradbo ondotnega Sokolskega doma. Poznavajoč zlata srca naših požrtvovalnih rojakov, smo prepričani, da bodo te prošnje našle povsod rodovitna tla. Gotovo pa je, da se odbor Sokola ne more do vsakega Slovenca posebej obrniti pismenim potom. Zato prosimo tudi vse one rodoljube, ki morda pismene prošnje ne bodo prejeli, naj po svojih močeh prispevajo za »prvi kamen« Sokolskega doma šentvidskega. Saj denar, ki ga darujejo, ne bo izgubljen, ampak bo prinašal narodu stotere obresti! — Torej!

Ij **Št. Vid nad Ljubljano**. (Za kratek čas.) Čuk Miha: »Ti Tone, po hudičevo se boste Sokoli postavili, kar svoj dom si mislite zgraditi! Bravo! Ampak, mej lauf, mi Čuki pa še vedno gnezdimo v Cebavovem, ali bolje rečeno, v Klanfarjevem hlevu. To mi pa ni všeč! Orka, da ne!«

Sokol Tone: »Bodi mire, Miha, in nikar se ne jezi. Ubogaj še nadalje Zabetra in Klanfarja, ki sta prebrisana in ve-

sta, da volički in oslički spadajo — v hlev!«

Iz Medvod. Nesramnost medvodskega občinskega odbornika in cerkvenega ključarja farne cerkve v Preski. — Dne 1. t. m. je priredilo Gasilno društvo iz Sore v tovarniški restavraciji v Goričanah plesno veselico. Ker pa to gasilno društvo noče pristopiti h klerikalni Deželni gasilski zvezi, jezi seveda to vse tamošnje klerikalce. Tako je obiskal tudi klerikalni občinski odbornik in ključar, po domače Starmanov Janče, piše se pa Bukovec, iz Vaš pri Medvodah, gasilsko veselico, ki je bila zelo dobro obiskana in so se vsi dobro zabavali. Temu Jančetu pa ni bilo prav, da kaj takega klerikalci ne spravijo skupaj, zato je začel sitnosti stresati na veselici, nakar so ga fantje vrgli na cesto. Janče je na potu proti domu tudi svojo pelerino izgubil in zato je potem na Svečnico pred cerkvijo cerkvene sveče brez pelerine prodajal. Zato ga je tako zeblo, da se je kar tresel. O ti ubogi Janče, si moral zaradi svoje neumnosti brez pelerine na mrazu pokoro delati! Zapomni si pa Janče, da drugič, če boš se kaj nagajat hodil, dobiš tudi par brc. — **Več veselih, ki so bili na veselici.**

DOLENJSKE NOVICE.

d Narodna čitalnica v Kostanjevici priredi v nedeljo, dne 15. t. m., **zabaven večer** z dvema enodejankama, smešnim osmerosplovom, senčnimi igrokazi in drugim sporedom. Vstopnina samo 60 vin. Začetek ob 8. uri zvečer. Vabljen je vsak.

d Iz Grabna pri Vačah. »Domoljubov« mazač — menda iz Vač — ki pero v zasko namaka — ta črna spaka — je v »Domoljubu« opisal iz Grabna kovača, ki vroč'ga železa nikoli ne obrača — preveč korajže zaska nima, ker le za hrbtom urednika kima. — Pa tudi če je Ribničan kajon, — pa če bi tudi poznal bržon, — mene to prav nič ne briga, — podgurec naj osel dalje riga. — Tudi moja žena mu je na poti, ali jaz vprašam tistega možaka, če ve o meni ali moji hiši kaj nepoštenega, naj to v časopisih s polnim podpisom potrdi. Pa boval hitro izvedela, počim je zaska. Le naj to stori. Če bo zaska bolj smrdela, dražja bo. Takih obiskovalcev, kakor jih ima dopisnik, pa jaz ne rabim. Tudi svarim dopisnika, da bi kaj mnogo hodil okrog moje hiše. Mislim namreč kupiti osla. Navadil ga bom, da ne bo trpel večjega osla v svoji bližini, ampak ga bo obrcal. Če pa če hočeš, ljubi prijatelj, te zapreke ogniti, si moraš kupiti za 10 vinarjev konjiča, ki bo zate najbolj primeren — pa ga boš jeznil po hribih in dolinah. Tak konjič, ki na onem koncu telesa piska, bo zate najboljši. Ti cviliš na smrdljivem gobcu, konjič bo pa na drugem koncu. Torej pozor! — V Grabnu, dne 3. februarja 1914. — Anton Vodišek.

d Iz Hotiča. V prijazni naši vasi in občini bi radi mi kmetje mirno in složno živeli, toda ne more biti. Naš župnik hoče biti neomejen gospodar tukaj in zahteva, da se godi vse po njegovi volji. Toda mi nismo taki omejeni kimavci in backi, da bi nam bila župnikova beseda v posvetnih rečeh sveta. Delamo in molimo radi, toda v občini hočemo imeti mir in sami upravljati občinske zadeve. Dosedanji župan je le to storil, kar mu je župnik ukazal, zato smo tudi radovedni, če je v koruzništvu delal tudi po ukazu župnika. Vemo, da so še osebe, ki bi rade videle, da bi ostal stari župan, posebno pa Bičkova mama, toda večina je za to, da se ga postavi v kot, kajti izkazal se je nevrednega in nezmožnega.

d Sv. Gora. Preljubi »Domoljubov« prijatelj! To pot si pa pokazal svojo nedoslednost. Pozabil si povedati, kako me vetrovi prenašajo. Praviš, da hodimo misijonarji po Hotiču. Ali misliš, da bom jaz tebe vprašal, kam bom šel in kod bom hodil? Dokler velja avstrijski zakon tudi zame, si te muhe le preženi! (Da se ti ne bi v zaski zadušile.) Ali eno je. Gorišek ima mirno vest, da gre lahko skozi Hotič brez revolverja v roki — a se vseeno ne bojim — če bi se tudi slučajno srečala v Hotiču. Tebi je priljubljeno načelo: Korajžo pa šnajt in beži, kadar je cajt (za širok urednikov hrbet), sicer bi ti jaz pred sodiščem pojasnil, po kaj sem šel v Hotič. — Dalje omenjaš šolska drva. Za pametnega človeka je ta stvar že dokazana, za take pa, ki imajo namesto možganov v glavi skisano zasko, dokazovanja ni treba. Če pa o tej stvari ni še rečena zadnja beseda, vedi, da ne bom prišel k tebi po svet, kaj treba ukreniti v svrhu dosege komisionelnega ogleda, ki bo potrdil, da lažeš. Vox populi, vox Dei — ampak glas enega puhloglavca ni bil še nikoli vox populi — še manj pa vox Dei — torej ni glas onega, ki je sam na sebi najčistejša resnica. Drugo vprašanje pa je, če bo šolska oblast zadovoljna, da bi se šolske zadeve vlačile v javnost. Jaz sem se že navadil vašega čivkanja in bi ga sedaj pogrešal in se čudil, kakor bi se čudil osličku, ki bi naenkrat ne znal več svojega i-a. Ali vam je znana razsodba upravnega sodišča na Dunaju z dne 11. oktobra 1913 št. 10.199? Če vam drago — nadaljujte — brez boja ni zmage. — **Na Sv. Gori,** dne 8. svečana 1914.

Josip Gorišek.

d V levo stegno ga je ustrelil. 15letnega sina Josipa Možina iz Zaloga pri Šmarju je ob priliki nekega ženitovanja ustrelil neznan fant v levo stegno.

d Tržišče. Kaplanče! Tvoje gonje je dovolj! Samo še eno zini zoper »Slovenski Dom« in zoper naprednjake in reklo bode — lop po tvojem piskru, zakresalo se ti bo pred očmi! — Izbiraj! Pomni pa, da samo ena še in dovolj bo! Kje pri vragih in hudidihi ima še kdo tako malo sramu, tako malo olike? — !! — »Z maslom na glavi,

ne na solnce!« — »Medice, cura te ipsum!« (Zdravnik, glej, da sam okrevaš!) — **Dopisnik.** Pa ne tisti falirani čuk, ne tisti »smrkovec«, nekdo drug, ki se mu pravi — »Comteše«.

d Iz Tržišča. — **Kako si moramo predstavljati klerikalizem?** Nedavno šel sem po Tržišču. Pred šolskim poslopjem sem videl lepo, iz snega narejeno piramido, ki je izgledala kakor bi bila iz finega, gladkega mramorja. Padlo mi je v glavo: ali ni tak klerikalizem? — Sedaj izgleda lep, kakor snežena piramida, toda prišla bo jutranja zarja, zasijalo bo solnce, ljudstvo bode pametno, tajal se bo, grd, umazan bo postajal, manj in manj ga bo in nazadnje — nič!

Naprednjak.

d Škocijan pri Mokronogu. Končno smo vendar dosegli malo boljšo poštno zvezo. Bilo pa je že skrajni čas. Ne samo domačini, tudi tujci so se pritoževali nad tako zaostalostjo v prometnem oziru. Dovolila se je pešpot dnevno z Bučko. Zveza je ugodna za urade, ki poslujejo z okrajnim glavarstvom v Krškem. Dopisi odhajajo isti dan z Bučke nazaj, medtem ko si moral doslej oddati na pošti v Bučko eno uro hoda, ali pa čakati drugega jutra, kamor je dospelo šele naslednji dan na lice mesta. Tako je malce odpomagano za oddajo, medtem, ko smo pa sicer še precej bogu za hrbtom. Na Telčah se otvori poštni nabiralnik s trikratno pešpotjo na teden s poštnim uradom na Tržišču. Tudi nujna potreba! Kaj pa z našim brzojavom? bo maksikdo interesentov vprašal. Že drugič je občina prosila za to nujno potrebo. Prvič pred leti je prošnjo podpisal tedanji poslanec dr. Hočevnar. Sedaj pa kaže, da bodo zopet odložili. Pozivamo gosp. poslanca Hladnika, da se malo pobriga za to in stori pri poštni direkciji potrebne korake, da vse ne zaspi. Naj si šteje to v svojo sveto dolžnost, da bomo vsaj vedeli, zakaj smo ga izvolili.

d Škocijani. (Razno.) Nov list »Naš Glas« prihaja k nam, a podrepniki se ga grozno boje. Tonče bo ene podplate strgal — fajmošter hruli in grozi s prižnice — organistek pa »ta kunšten« pa vohata kot stekla psa, kje bošta zalotila grešnika z novim listom in ga ovadila generalnemu štabu, najvišji inštanci, ki drakonsko sodi očitne grešnike — z večnim pogubljenjem. »Strah, kazni božja,« zdičujejo tercijalke, s hinavščino v očeh trepetajo podrepniki, z zaničevanjem se smehljajo naši vrli »Domovci« farovškemu »Anathema!« in onim, ki se dajo komandirati pritepencem. Malo več ponosa in samozavesti; od nas pa neizprosni boj polovičarjem, bi bilo na mestu. Zima je jako občutna! Ljudje ugibajo in s strahom pričakujejo slabe letine. Davek na žganje je naše kmete jako vznevoljil. Duška dajejo svoji opravičeni jezi s kritiziranjem, žal, klerikalnih poslancev, posebno na Hladnika so hudi. Naš organistek se ženi. Kaj hočemo, saj je predpust. Lenica mu je ušla. Išče neveste na svojo

masno službo z 20. tisoči. Punce na krov, korajžo pa šnajt! Ravno isti iksast gospedek pripravlja v kaplaniji, kamor ga je kaplan Škrbec spodil, novo delavnico, kjer bo kot bivši »ledrarski ksel« strojil liberalne kože, ko bodo čukci liberalce streljali kot vrabiče. Anžiček bo ob »kšeft«, ker ima organistek že patent. Pravijo, da bo novi obrt precej nesel, ravno prav, usnje je silno drago, organistku so pa pametni gospodarji farmanskega premoženja odvzeli za njegove politične zasluge 100 kronc. No brihtnim buticam v farovžu in kaplaniji se je odprl nov vir dohodkov.

d Iz Kandije. Naš znanec, g. Konda, o katerem smo ob času zadnjih občinskih volitev pisali, kako se je pokazal kot nedoločnega moža, ki rad druge pošilja po kostanj v žerjavico, jo je zdaj za svojo nedoločnost pošteno skupil. Ko je njegov največji sovražnik tako v politiki, kakor v konkurenci, g. Zurec, slavil svojo »zmago« pri deželnozborskih volitvah, je bil tudi g. Konda eden tistih, ki so se šli novemu poslancu prav ponižno poklonit. Pozabljeno je bilo, kolikokrat je g. Konda zaradi svojega tekmeča propadel pri volitvah, ko bi bil, če bi slo po pravici, gotovo izvoljen; pozabljeno je bilo, koliko sitnosti in skoraj sramote mu je Zurec naprtil, ko mu je preskrbel ovadbo zaradi neke prav kočljive domače zadeve, ki bi bila g. Kondo kmalu spravila v nesrečo; pozabljeno je bilo, koliko mu je Štembur škodoval pri njegovi obrti, ker mu je kot župan nagajal kakor je le mogel; skratka: vse je bilo pozabljeno! Gosp. Konda je hotel biti tudi eden izmed tistih dvomljivih naprednjakov, ki jih ni bilo prav nič sram, da so šli čestitat človeku, ki je zoper našega, proti Zurcu kot solnce čistega in poštenega samostojnega kandidata g. prof. Škerlja tako nesramno rogovolil, da so g. Škerlju ponekod že obljubljeni prostor za shod v zadnjem hipu odpovedali in da so »katoliške« »Dolenjske Novice« celo pisale, da so vsi tisti, ki g. Škerlja volijo, politične barabe. Da, če nikdar doslej, v tem slučaju so te dvomljive duše v naši stranki pokazale, kako malo tudi osebnega ponosa imajo v sebi. Kje pri takih ljutih bojih, kot so zdaj vse volitve, bi se dobil količkaj zaveden klerikalec, pa bi po volitvi šel nasprotniku čestitat k zmagi nad njegovo stranko? Nikjer na celem svetu ne, v teh časih in na Kranjskem gotovo ne več. Pa če bi klerikalec to storil, bi bilo to še preje mogoče. Kajti v naši stranki se nikdar proti političnemu nasprotniku ne uganjajo take volilne sleparije, kot se uganjajo v klerikalni stranki proti nasprotnim strankam. No, ali kakor rečeno, ravno v tem slučaju smo spoznali može, ki so se pokazali, da jim — prav milo sojeno — primanjkuje velika porcija politične zavednosti. Med take može je zašel tudi g. Konda. In seveda, zmagoslavni g. Jarc je bil tega spreobrnjenja tako vesel, da je Kondatov obisk tudi

vinil. Kolikor je Konda pri njem zapil, toliko ali pa še več je tudi Jarc pri Kondatu dal za pijačo. Mi smo o tem žalostnem dogodku molčali, ker smo vedeli, da ne bo dolgo, ko bo g. Konda spoznal, komu je šel čestitat. In res, prišel je do spoznanja. Par tednov po dogodku, ko sta se ta dva najhujša nasprotnika sprijaznila, je Konda prišel na sled, da so mu naložili za nič manj kot 153 K več davka kot pa za prejšnja leta, čeprav je ravno v preteklem letu imel za 5000 m² manj zemljišča kakor pa prejšnja leta, ker ga je moral železnici odstopiti za slepo ceno. Kdo drugi mu je k temu davku pripomogel kakor davčni zaupnik, ki je znan dobro vsem. Ta sicer taji, da bi opravljal tudi to mesto, ampak to taje mu nič ne pomaga, ker je davčni nadzornik to sam priznal. Po zaslugi »Slovenskega Naroda« je prišel ta škandal v preiskavo. V tej preiskavi je pa g. Konda tudi zvedel, da imajo na davčni oblasti čisto natanko zaznamovano, koliko konj se ob sejmi pri njem ustavlja. Kdo more to tako natanko vedeti kot ravno najbližnji sosed, h kateremu zahaja tudi neki davčni uradnik. Tudi je najbrž g. Jarc preskrbel, da so g. Kondo začeli na vse strani šikanirati. Tako n. pr. mu je ukazano, da mora vsak teden hleve od vrha do tal izčistiti. To se je začelo sicer tudi drugod prakticirati, ampak vsaj vemo kako je. Če bi se hoteli vsi zakoni in odredbe glede zdravstvenih predpisov pravično in dosledno izvršiti, bi bilo v prvi vrsti polovico kranjskih županov po deželi kaznovanih zaradi — gnojnice, ki se mirno pretaka največkrat ravno pred hišami županov na deželi. Če pa koga posebno priporoči, kakor ima gospod Zurec nasproti vsem svojim prijateljem navado, tedaj ima venomer orožnike in policaja na vratu. Gospod Konda! Kakor bi vas sicer prav radi obžalovali, vendar če ste res toliko več davka plačali in če res ravno vas preganjajo, vzemite to za pokoro za tisti večer, ko ste se kot nekdanji zaveden naprednjak šli h klerikalnemu poslancu poklonit.

d Iz Šmihela pri Novem mestu. Pred kratkim nas je zbudil iz našega farovža velik dirndaj. Kaj nek' to mora biti, smo dejali, pa smo šli pogledat. Kmalu smo bili na pravem sledu. Naš župnik je bil sklical Gotnjičane na izpraševanje, pa ne zaradi njih grehov, ampak zaradi grehov gotnjskega mežnarja. Župnik je držal v roki izrezek iz nekega lista, pa je Gotnjičanom očital, da je to, kar se tam o njem piše, vse zlagano. In ker je laž, da bi bil jaz deputaciji iz Gotne vasi rekel, da me nič ne briga, kaj mežnar s svojo žensko in z drugimi počne, je tudi laž, kar se še drugega o njem piše. Tako se je župnik repenčil. Gotnjski Golijat, znani največji človek v novomeški okolici, dvorezni Avsec in njegov ožji prijatelj Grašič sta župniku pridno sekundirala in mežnarja zagovarjala. Že smo videli, kako je župniku zrasel greben, češ, zdaj vas smo pa le vgnali, pa se

od nasprotne strani vendar eden oglasi, ki je župniku dokazoval, da je vse drugo, kar list piše o mežnarju resnica, tudi tisto, da je neki ženski grozil, da jo ubije, če ne pusti, da bi še dalje zahajal k nji v vas. Zdaj je bil župnik z dolgim Avscem in kratkim Grašičem vred poparjen. Da se reši iz zadrege, je izpraševanje razpustil ter obljubil, da bo to stvar rešil, ko pride po opravih v Gotno vas. Ker smo iz vsega tega prepira posneli, da je gotovo »Slovenski Dom« kaj o tem mežnarju poročal, smo poslali v Novo mesto h Kosu, kjer se »Slov. Dom« na drobno prodaja po zadnje številke lista. Res smo dobili v dopisu iz Žabje vasi prav lepo sliko o tem mežnarju. Našli smo pa v dopisu še nekaj za one odločne Gotnjičane važnega. Če bi bili tudi oni »Slov. Dom« preje brali doma, pa si vse dobro zapominli, kar se tam piše, bi bili župnika lahko dobro posekali, ko je očital, da list laže, ko piše, da je župnik deputaciji rekel, da njega nič ne briga, kaj gotnjski mežnar počne. Mi smo pa takole pogruntali iz tistega dopisa: List sam, ali pa dopisnik iz Žabje vasi nikjer ne trdi, da je župnik kaj takega res rekel, ampak on le piše, da je to povedal več Žaberčanom sam eden župnikovih zaupnikov. Če se je ta zlagal, potem naj župnik njega prime. Pa tudi če bi bil list sam to rdil, bi se ne bil lagal. Kajti če je že župnik deputaciji kaj takega odgovoril ali ne, glavno je, da v tej važni zadevi ni izvršil svoje dolžnosti, da se toliko časa ni nič brigal, kakšne kozle strelja mežnar v Gotni vasi, dokler ni cela stvar prišla v časopise. Zvedeli smo pa tudi, da v tej zadevi pri župniku ni bila samo ena deputacija, ampak, da so tudi drugi zaupni možje iz Gotne vasi bili pri njem zaradi mežnarja, torej je prav lahko, da je kateremu teh rekel, da ga to nič ne briga. Zvedeli smo nadalje tudi, da bosta Avsec in Grašič sama plačala mežnarja, ker sta ga tudi sama zopet »inštalirala« na mežnarsko mesto. Gotnjičani bi bili dosti nespametni, če bi le kar je za nohtom črnega za takega mežnarja kaj prispevali.

d Iz Semiča. Naš župan Plut je poslal načelniku požarne brambe opomin, da mora požarna bramba plačati v semiški posojilnici dolg, ki se je naredil za nakup gasilnega orodja. Vprašamo župana, ali požarna bramba potrebuje orodje samo za gasitev svojih poslopij? Ali se ne more g. župan več spominjati, ko je pred nekaj leti v vasi Podreber nastajal vsak teden ogenj, koliko se je tam gasilnega orodja pokvarilo? Sedaj naj bi požarna bramba še sama orodje plačevala, ker nima drugega od tega kot težavno delo ter od nepremišljenih samoglavih duš še zraven sramoto! To je vendar za take, ki se čuti-jo ljudi, kateri bi morali pripadati k poštenu človeški družbi. Kaj vendar ni to dovolj, da se požarna bramba zastoni trudi ter dela pri raznih požarih, zakaj bi pa še nosila po nedolžnem sramotna zavijanja

od nasprotnikov? S takim postopanjem se bode kaj kmalu iznebili požarne brambe. Naj gresta v prihodnje gasit župan Plut ter župnik Stanko, ki sta tako navihana, da mislita: čim bolj bosta zabavljala čez požarno brambo, tembolj bo delala. Toda zabavljala sta najbrž zato, ker je načelnik požarne brambe ugovarjal klavrnemu Dermastiji na javnem shodu pred deželno-zborsko volitvijo v Semiču. Dermastja se je hvalisal, kako da se dobro gospodari v naši deželi in da liberalci kriče, da bodo vse zapravili, dočim se noben vinar brez potrebe ne porabi. Nato reče načelnik požarne brambe: »Kaj pa z avtomobili? Kdo je te plačal, ker se gospodje na njih okrog vozijo? Mar ni te dežela plačala?« Ta beseda je Dermastiji kar sapo zaprla. Bortolov Tonček iz Krupe tudi svoj nos viikava vmeš. Ako ti liberalna požarna bramba tako smrdi, zakaj si bil pa takrat hvaležen, ko ti je pod pogorel, da ti je požarna bramba rešila druga poslopja? Takrat nisi še menda poznal liberalcev. Čudno je, da nimajo taki ljudje nobenega sramu, ker je vendar to prepotrebno društvo vseskozi nepristransko, da ne more nikdo niti pičice slabega v njem najti. Tako društvo podpirati je vsakega poštenega človeka dolžnost, ne pa čez društvo zabavljati ter ga grditi in delati na to, da se uniči. V prvi vrsti je pa županova dolžnost, da se prepotrebno društvo z vso vnemo podpira, da bo imelo tem več veselja do prepotrebne ter v obče koristnega dela.

GORENJSKE NOVICE.

g S Trate v Poljanski dolini. Pri nas je zdaj gospod fajmošter grozovito vesel. Pa zakaj? Vesel je, ker je gospod okrajni glavar prepovedal točiti žganje ob praznikih in ob nedeljah. Že res nekaj to, vse pa le ni. Grdo je, če je eden ali drugi vdan tej pijači in če pije čez mero. Kot je vsaka nezmernost grda, je tudi za gospoda fajmoštra, če je le presiten, se v vse vmešava in hoče vse komandirati, kot naš tukaj. Zavoljo žganja in te prepovedi pa nima gospod glavar vsega prav. Ne pravimo, da bi se smelo med mašo točiti, a pred mašo, kar ravno za potrebo za oddaljene, ki pridemo s hribov, doli iz Žirovskega vrha in drugod. Če razgret, odrašen človek spi je en kozarček žganja pred mašo, mislim, da to še ni greh in tudi tak še ni nobeden pijanec. Kakor slišimo in beremo, hočejo ravno katoliški poslanci zamašiti z žganjem, to se pravi, z davkom na žganje, vse luknje v deželni blagajni, ki je bojdal zelo, zelo prazna. No, če boste tako zatirali in prepovedovali, pa ne boste dobili davkov in deželna blagajna bo še ostala prazna za miši. Človek naj pogrunta te modre deželne poslance. Vse prepovedujejo pijačo, plese in druge veselice, na drugi strani pa le veliko davkov, veliko de-

narja. Mi hribovci jih ne zapopademo in jih tudi nikoli ne bomo, kakor našega fajmoštra ne, ki oznanja, da molimo za gospoda glavarja, ker je dal tako modro postavbo. Ne vem, zakaj bi molili. Res niso imeli tisti prav za vrati, ki so na tihem šepetali: Hudič naj ga vzame! To ni prav, čeprav so to govorili klerikalci, kakor tudi moliti ni treba, je bolj potreba, da bi nam toča vsako leto ne potolkla. Gospod glavar pa, kot se sliši, je dober gospod sicer, pa tako vse rad naredi, kar se mu v farovžu ukaže. Zato je menda vedno in povsod le v farovžu, obeduje in spi v farovžu. Ljudje pravijo, da to ni prav za takega gospoda. In prejšnji gospodje glavarji tudi niso tako delali. Ker so tako dobri prijatelji med seboj, četudi mogoče hinavski, naj še gospodje sami molijo zanj, on pa bo že tudi njim rad vse ustregel. Mi kmetje pa potrebujemo molitev za bolj potrebne reči, da bomo imeli več sreče pri živini in na polju.

g Iz škofjeloške okolice. (Nesreče). Dne 3. t. m. je prišel v gostilno g. Jos. Hafnerja na kolodvoru neki 38letni tujec in prosil za prenočišče, na kar ga je gospodar sprejel in mu pokazal prenočišče v hlevu na senu. Ponoči pa se vsled tujčeve neprevidnosti seno vnelo in se je vse, kar je bilo v hlevu zadušilo. Vsega skupaj je bilo mrtvega poleg tujca še 1 vol, 12 kokoši in tudi nekaj podgan. — Dne 7. t. m. pa je bil neki voznik iz Stare Loke toliko nepreviden, da je po klancu na Suhi, namesto da bi šel poleg konja, šel poleg voza, ki pa je vsled ledu zavil na stran, pri tem pa se srečal z avtomobilom, ki je šel s kolodvora. Pri tem sta se voza nekoliko zadela drug ob drugega in je voznika precej dobro pritisnilo čez prsa, vendar kot čujemo, se mu hudega ni zgodilo. Je pač treba povsod previdnosti!

NOTRANJSKE NOVICE.

n Potres v Ložu. Dne 11. t. m. ob 1. uri 25 minut zjutraj se je čutil v Ložu precejšnji, par sekund trajajoči potresni sunek. — Ilirska Bistrica. V noči, dne 10. t. m. se je čutil ob 1. uri 22 minut močan potresni sunek, trajajoč nevzdržema šest sekund v smeri vzhod proti zahodu.

n Od kapi zadet je nagloma umrl te dni rudniški paznik Matevž Lemut v Idriji. Zjutraj ob 7. se je v torek podal v službo v zbiralnico, ob 9. uri dopoldne pa ga je zadela kap in v nekaj minutah tudi smrt. Pokojnik je bil star 54 let.

n Zagorje na Pivki. Dopis iz Št. Petra v predzadnji številki »Domoljuba« prav grdo obrekuje naprednjake, ki so bili na shodu v Št. Petru 17. pr. m. Posebno se spravlja čez Zagorce, ki pa nimajo prav nič strahu. Piše tudi, da je g. Česnik iz Knežaka pripeljal največjega kričača s seboj, ki se pa še niti oglasil ni. Iz Zagorja so baje šli Tone pekov, slavni Jur, gluhi

Tine, kozobradi Škalk. Resnica je, vsi ti so šli pa še en gospod iz Zagorja, ki ga je pa obrekljivi dopisunče raje zamolčal. Kar se tiče Škalka, pa si lahko brado odreže, ga ne stane nič. Dopisun se pa lahko pere noč in dan, pa ne bo čist, ker se skriva za hrbet urednikov, kjer se mu ne more priti do živega. Jaz se pa podpišem s polnim imenom Ivana Copic. Pripomba. V zadnjem dopisu je pomota. Župnika nismo klicali v hišo, ko je mati umrla, ker se je to nagloma zgodilo, torej ni res, da župnik ni hotel priti, kajti ker je bilo že prepozno, ni bilo tega treba.

n Iz Vrabč. Moramo se tudi mi enkrat malo oglasiti. Ta naš preljudi dušni pastir je začel tako razgrajati, da bi nam kmalu pošle moči in vendar jih imamo še toliko, da se bomo oglasili. Francelj je bobnal proti naprednemu društvu in javni knjižnici, ki ju črti na vse načine. Ali misliš, da boš s svojim črnim plaščem vedno ljudem oči zagrinal, da ne bi nikoli videli jasnega solnca? Toda zdi se nam, da tvoj plašč je že precej luknjast in se dobro skozi sveti. Veš, Francelj, mi ti svetujemo, da bi šel v semenj za krave in konje mešetari, kakor delit zakramente sv. pokore, ker si tudi za to službo bolj sposoben. Prihodnjič se pa lepše obnašaj na leci, ker bomo sicer spet prišli z novicami.

n Iz Vrabč. Ako se v naši občini kaj ukrene za izobrazbo našega ljudstva, vselej se oglasi naš župni upravitelj na leci in s takimi govori, da vse ljudstvo ve, na koga besede veljajo. Tako si je vzel za reklamo v nedeljo, dne 8. t. m. nekega mladeniča, ki je knjižničar javne ljudske knjižnice in napredno izobraževalnega društva. Začel je tožiti, kako malo je posebno mladeničev prišlo k sveti spovedi in častiti Najsvetejši, ki je bilo razpostavljeno na Svečnico na god naše cerkve. Tudi mladenič, ki je bil za smrt bolan in je obljubil, da se bo poboljšal, se ni poboljšal. Oh, kaj pa je še napravil, kar g. upravitelja hudo boli? Deloval je na to, da se je društvo in knjižnica v njegovo rojstno hišo prestavila. Kakor smo se prepričali, ima naš upravitelj dober spomin, ker mladenič, odkar je ozdravel, je že lahko izgubil spomin bolečin v bolezni in se zopet veseli zdravja. Ker vam ne smemo v cerkvi odgovarjati, dovoljujemo si tukaj javno povedati. Kot naš dušni pastir ste hoteli ob času letošnjih deželnozborskih volitev napraviti sovraštvo med sosesko Veliko polje in Griže. Vrli Grižan, ki je vedel za to vašo nakano, je pa preprečil to in jih tudi vam nekaj takih povedal, da je zraven stoječe rdečica oblila. Tudi naša roka noče onih besed zapisati, čeprav ste jih pošteno zaslužili. Misli se je, da boste iskali zadoščenja pri sodišču, toda drugi so bili mnenja, da tega ne boste storili, ker ste že prevečkrat bili pri sodišču v raznih rabukah. Zadnje je obveljalo. Operite se vi, potem pa drugim grehe stavite

pred javnost, ker vemo, da so vaši večji, kakor je ta, ako se čita napredne časopise. Postali smo tudi mnjenja, da ne moremo niti glede spovedniške tajnosti imeti kakega zaupanja do vas, ker ste o tem, kar se vam je reklo v spovednici, že na prižnici govorili. Tak človek naj bo duhovnik!

ZAGORSKE NOVICE.

zg Iz Zasavja. Med nami se rade razširjajo novice. Tudi se sliši, da hodijo klerikalni advokati ali njih namestniki predavati v razna klerikalna društva. Tu svoje privržence uče, da prisega sploh ni greh itd. Na ta način vplivajo na priče, da jo klerikalni poštenjak laglje pred sodiščem odpelje. Ali je pa to prav? Mora že biti klerikalcem vse dovoljeno, ker jim državni pravdnik tako rad prizanese. Kmetje, združite se povsod, kakor smo se pri nas v Zagorju, pa vam ne bodo hodili klerikalci prič begati. V Kostrevnici št. 20 je Janko Zajec, ki je nagovarjal Janeza Grabnerja iz Kostrevnice št. 18, naj ne govori proti Lovšinu, ampak naj drugače zasukne. Ali moremo mi, ki nam je prisega sveta, biti s tem zadovoljni? Kaj pa državni pravdnik, On je menda slep in gluhi, ker je Zajec klerikalec. Ali je državnemu pravdniku kaj znanega o Vozlu iz Golč št. 9? Če se bo morala na tak način razširjati, potem adijo vsi šš. — Pravo smolo imajo klerikalni grešniki, da so si izvolili kot zagovornika Šuštrčkovega Frencka na Vačah — to se pravi — Frenck že vé, kaj? Od resnega do smešnega je res samo en korak in včasih še zelo majhen.

OSTALI SLOVENSKI KRAJI.

o Deželni zbor goriški. K otvoritvi je podal deželni glavar Fajduti razna poročila, da je nekaj prošelj sprejetih, nekaj zavrženih. Za uravnavo Soče je bilo dovoljenih 104.000 K, za druga občekoristna dela 155.015 K. Proračun za leto 1914. izkazuje 2.501.887 K potrebščin, 1.333.841 K kritja, torej se pokaže 1.168.046 K primanjkljaja. Razne interpelacije so bile na dnevnem redu. Drugo sejo je sklical deželni glavar pismeno.

o Davek na pivo. Klerikalci so zagнали krik, ali obdačijo v deželnem zboru pivo. S tem bi bila »velikanska« vsota proč vržena. Kdo plača ta povišek kakor kmet.

o Požar v Trstu. V znani gostilni »Bona via« je eksplodiral cilindar za ogljikovo kislino; to je povzročilo ogenj, ki se je hitro razširil. Hiša je vpepeljena. Škoda znaša nad 25.000 K.

o Pegut v Trstu. Krasni so bili Pegutovi predrzni poleti. Čez stotisoč gledalcev ga je občudovalo. Izrečena mu je bila jako laskava pohvala. Kot navrhek je dobil 60.000 K.

o Pomladni dnevi. Na Goriškem je jelo sijati pomladansko solnce. Vse je oživelo. Pokazujejo se zvončki in sneg se taja. Nič ni razlike tudi v gorah. Tam so dosegli 12° pod ničlo mraza. Sedaj pa je solnce vrglo korenito svoje žarke v divjekrasne gore in dvomimo, če se bo še zima vrnila.

o Bogovi. Neke malike so odkrili pod neko staro cerkvijo v Grahovem na Tolminskem. Pričakujemo slavnostno povišanje teh bogov, kakor se čuje. Da bi se ljudje le videli v slepoti.

o Ilirsko zlato. Pripoveduje se, da so v davnih časih dobivali zlato v slovenskih deželah. Človek bi se smejal. Pa res; trop laških izvedencev je prestopil našo mejo in nekaj so izvohali.

o Ameriške novice. V Chikagu je veliko slovenskih delavcev in delavk brez dela. V eni tovarni za slamnike je 42 Slovenk. Vsled slabe plače so pričele slamnikarice razen petih stavkati. Stavka še ni končana. Pridružile so se jim tudi delavke drugih narodnosti. — Umrl je v Etna Slovenec Fr. Dragina. Bil je že 12 let v Ameriki in zapušča vdovo in 5 otrok. — V Valleyju je umrl 61letni Franc Trampus, doma iz Medvod na Gorenjskem. Mož je bil 14 let v Ameriki. — V Steeltonu pa je umrl 31letni Anton Pajk, doma iz Gabrja na Dolenjskem.

o Walkerville Montana. Novo leto smo nastopili in naša lastna dolžnost nas veže, da ponovimo naročnino na prekristni »Slov. Dom«, zato vam pošljem naročnino za 7 naročnikov. Z delom gre tukaj bolj slabo kakor vsako zimo; brezposelnih delavcev je kakor se sliši okoli 5000. Delo se jako težko dobi. Ta obilica delavstva je prišla sem večinoma iz držav Michigan in Colorado, kjer se zatirani delavci borijo za boljši zaslužek, oziroma pravice. Pa tudi med njimi se dobi tisto smetje, katerim pravimo skabi, ker kapitalistom pete ližejo in tako sami sebi škodijo in drugim. Ravno tako kakor naši podrepaniki na Kranjskem so ti pomilovanja vredni, ker ne vedo, da se pogrezajo. Kakor čitamo v »Slov. Domu« se Kranjska dobro prebujala, ali to gre še prepočasi. Ali ubogi Vrh! nazadnje je sicer napredna stranka tam zmagala, ali poglejte volitve pred nekoliko leti, ko so bili skoraj vsi napredni glasi. Kdo je to trnje med pšenico posejal? Vam dragi bralci ni treba poudarjati, ampak razširjajte nam prepotrebni »Slov. Dom«, da to smetje iztrebimo in da bo čisto zrnje med nami. Zdaj, dragi bralci, vam želim srečno in veselo novo leto, da bi se vam blago množilo kakor kronce kranjskega deželnega dolga.

Razširjajte od hiše do hiše „Slov. Dom“.

GOSPODARSTVO.

Snaženje sadnega drevja.

Zelo važno delo imamo v sedanjih lepih zimskih in prvih pomladnih dnevih v naših sadovnjakih, katerega bi pač ne smel noben gospodar opustiti, kar pa se pri nas žalibog še vse prerado zgodi. Če pogledamo po nekod naše sadno drevje, vidimo sempatja, da je tako gosto kot bi rastlo v hosti, ne pa na vrtu. Poleg tega pa je še polno različnega mahu, lišajev, suhih vej in vrhov. Posebno takozvanih vodenih mladik se vidi po nekod toliko, da obide človeka kar strah, ko vidi toliko zanemarjenosti. Pa to bi se našim gospodarjem ne moglo očitati, ako bi se temu res ne moglo odpomoči, toda tako lep čas imamo sedaj na razpolago, a da bi se spomnil kdo na sadno drevje, tega ne. Pač pa se spomnimo na sadje v jeseni, ko je zrelo, ko gremo s kolom nadenj, da mu zbijemo še tisto malo doli, kar je v takih razmerah rodilo. Da vsled tega naše sadjarstvo ni posebno dobičkanosno, se pač ni čuditi, kajti sadno drevje potrebuje postrežbe in sicer dobre. Pri nas pa se na to tako rado pozabi.

Marsikateri gospodar si snaženje sadnega drevja predstavlja kot posebno težko delo, kar pa pravzaprav ni prav nič težkega. Cela stvar, to posebno pri mlajšem drevju se opravi takorekoč igranje. Staro lubje, mah in lišaje se ostrga z drevesa, vendar pa je pri tem paziti, da ne ranimo lubadi, t. j. da ne gremo preveč v živo. Dobro je potem tako očiščena drevesa namazati z apnenim beležem, kateremu si pridel nekoliko svežega kravjeka. S tem se namaže debla od tal do krone, kar posebno dobro služi v zatiranje različnega mrčesa v lubju in pa ker potem postane lubje mnogo lepše, ker se s tem takorekoč pomladi.

Že nekoliko težje pa je obrezovanje sadnega drevja, toda tudi to ni prav nič hudega. Vse vodene mladike je porezati, isto je storiti tudi z vsemi suhimi vejami. Kar pa je pregostih vej in takih, ki se križajo, pa jih je tudi odstraniti. Ako je drevo v kroni pregosto, nam pač ne more roditi lepega sadja, pa tudi pri obtrgovanju ne moremo priti blizu, zato je treba drevo primerno zredčiti.

Da je drevje očistiti raznih zapredkov od gosenic, ki se nahajajo po vejah, je pač samoobsebi umljivo.

Pomislimo le, če bi vsak deseti gospodar skrbel nekoliko bolj za snaženje sadnega drevja, kako lepi bi bili potem naši sadovniki. Tedaj, čas je tu, na delo in uspehi nam potem ne izostanejo!

Na deželni gospodinjški šoli na Vrhniku se prične v ponedeljek dne 30. marca t. l. celoletni gospodinjški tečaj za gojenke iz vrhniškega in sosednjih okrajev. Tečaj

se vrši tako, da prihajajo gojenke v poljetnem času po dva, v zimskem času pa po tri dni vsak teden z doma v šolo. Poučujejo se gojenke v kuhanju, šivanju, pranju, likanju, vzgoji, živinoreji in mlekarstvu, vrtnarstvu, gospodinjstvem računstvu itd. Pouk je brezplačen. Gojenke plačujejo le za hrano vsak dan, kadar so v šoli, 60 v. Prošnje za sprejem je vlagati, opremljene z zadnjim šolskim spričevalom, **najkasneje do 15. avgusta t. l. na vodstvo deželne gospodinske šole na Vrhniki.**

IV. vseslovanski čebelarški shod, ki bi se imel vršiti leta 1913 v Pragi, a je bil zaradi vojne na Balkanu preložen na leto 1914., se vrši nepreklicno v Pragi v dneh od 7. do 16. avgusta. Obenem se priredi tudi velika čebelarška razstava. Na shodu samem bodo predavali najboljši čebelarji slovanskih narodov, tako, da ta shod slovanskih čebelarjev nikakor ne bo zaostajal za prejšnjimi, prirejenimi v Sofiji, Beogradu in Moskvi. Protektorat shoda je prevzel občinski svet kralj. stolnega mesta Prage. Pripravljali odbor, v katerem so člani odborov Deželnih osrednjih društev čebelarških s Češke, Moravske in Šlezije, skrbi že sedaj za to, da bi bilo slovanskim gostom bivanje v Pragi in celem kraljestvu Češkem kar najbolj prijetno. Čebelarji vseh slovanskih narodov bodo sprejeti v Pragi s pravo slovansko gostoljubnostjo. Po shodu obiščejo udeleženci znamenitejša češka mesta, kakor Plzen, Tabor, Melnik, Kraljevi gradec in na Moravskem Brno. Velika čebelarška razstava naj poda sliko napredka v čebelarstvu Češke, Moravske in Šlezije. Dolžnost naših čebelarških organizacij je, da se v velikem številu udeležijo te vseslovanske gospodarske manifestacije.

KNJIŽEVNOST.

Knjige »Slovenske Matice« za l. 1913. so ravnokar izšle in obsegajo sledeče knjige: Podlimbarski: Gospodin Franjo (Roman iz Bosne). Ant. Funtek: Tekma (Drama v treh dejanjih). Dr. J. Šlebinger: Slovenska bibliografija let 1907—1912. Slovenske narodne pesmi v uredništvu Jož. Glonarja. Mencinger: Zbrani spisi II. zvezek in Hrvatsko-srbske narodne pesmi. Upati je, da zadovoljijo letos knjige vse člane saj je v njih polno lepih stvari, ki zanimajo vsakega inteligenta. Podlimbarskega roman bo zabaval vse čitatelje, užitek nudi Funtkova drama, z ljubitelji starejših časov bo pokramljal Mencinger, tistim ki se zanimajo za narodno pesem je poklonil Glonar nov zvezek. Dr. Šlebinger je s pridnostjo in naančnostjo napisal »Slovensko bibliografijo« zadnjih petih let, dr. Vodnik in prof. Ilešič pa sta nam poskrbela hrvatsko-srbske narodne pesmi. Slehera slovenska hiša bi morala imeti to lepo zbirko Matičnih knjig. Stanejo samo 4 krone.

Interpelacija

poslanca Julija Mazelleta in tovarišev na Njega ekscelenco deželnega predsednika barona Schwarza radi občinskih revežev v Krškem.

Krško mesto ima od Turnske graščine od grofa Auersperga ustanovljeno ustanovo, po kateri mora ista desetim krškim revežem dajati podporo, oziroma vso preskrbo. To podporo so dobivali ti nadarbinarji ali reveži dalje časa v naturalijah. Ko je bila graščina prodana Lenarčiču, so jo začeli dobivati v denarju in sicer po 6 K 50 vin. na mesec.

Zraven tega so dobili še kaka trohljiva drva za kurjavo in za večje praznike nekaj malega v denarju za priboljšek, kakor je bilo zgovorjeno. Tudi obleko bi imeli vso dobiti, kakor je v tozadevni pogodbi navedeno, ali v tem oziru se jih je vedno prikrajšalo.

Lenarčič pa je zopet prodal graščino hrvaško-slavonski parcelacijski banki, katera je za imenovano ustanovo založila denar, ter tako odkupila vknjižnino na graščinsko posestvo za to ustanovo.

Obresti od te vsote bi se imele porabiti za mesečne podpore nadarbinarjem. Ta zadeva pa že celo leto trpi in še do danes ni rešena. Imenovani nadarbinarji pri c. kr. okr. glavarstvu provizorično mesečno podporo. Ti reveži bi pa radi prišli do stalne mesečne podpore. Tudi naj se jim naknadno doplača dosedanji primanjkljaj.

Od 14. marca 1913 je tudi še eno mesto nadarbinarjev izpraznjeno — zdaj jih je samo še devet. — Prošnje za to novo mesto so že vložene od meseca aprila 1913., a rešitve ni nobene.

Tudi glede stanovanja za te nadarbinarje ni še do sedaj nič preskrbljeno, dasi jim gre po ustanovnem pismu dobra hiša z zdravimi stanovanji. Le-ti stanujejo namreč še vedno v hiši, ki je bila že leta 1905. od sanitetne komisije za nesposobno spoznana. Tudi stanujejo v tej hiši samo 4, drugi pa morajo po drugih hišah stanovati.

Dovoljujemo si Nj. ekscelenco vprašati:

1. Ali so mu omenjene zadeve znane?
2. Ali hoče vse potrebno ukrenti, da se čimprej prizadetim revežem v Krškem v zmislu tozadevne ustanovne listine od 13. decembra 1770 dajo vse pravice?

RAZNO.

* **Otroci nadvojvode Ernesta.** Nadvojvoda Ernest je bil drugi najstarejši sin od petih sinov nekdanjega podkralja lombardsko-benečanskega kraljestva, kateremu je bilo ime Rainer, kakor njegovemu, lansko leto umrlemu četrtemu sinu. Nadvojvoda Ernest je živel prav malo na dunajskem dvoru. V Ljubljani, kamor je bil prestavljen, se je poročil leta 1858. z neko ogrsko

damo, Lavro pl. Skubitz. Poročil ju je bil ljubljanski vojaški kaplan Jožei Zamejec, priči pa sta bili najmlajši brat nadvojvode Ernesta in pa njegov sluga. V poročni knjigi je bila vpisana nadvojvodova soproga za baronico Wallburg. Iz tega tajnega zakona so štirje otroci. Leta 1865. je umrla baronica Wallburgova. Pet ali šest let po smrti svoje soproge se je nadvojvoda resno brigal za vzgojo svojih otrok in jih je imel v dobrih učnih zavodih. Potem se je pa to razmerje med očetom in otroci nenkrat izpremenilo in otroke so pošiljali iz ene oskrbe v drugo. Te »oskrbe« so bile pa tako hude, da se je mlajši sin nadvojvode ustrelil, najstarejša hči pa, ki je morala nekemu pisarju opravljati najnižji del v hiši, je telesno in duševno tako oslabila, da ima vse življenje uničeno. Nadvojvoda, ki je bil vedno slabotnega zdravja, so leta 1872. postavili pod kuratelo na predlog njegovega brata. Odslej je zopet večkrat videl svoje otroke in jim tudi dopisoval. Leta 1899. je pa umrl. Po njegovi smrti je pričela njegova hči, gospa Simičeva, boj za to, da pripoznajo njej, sestri in bratu, da so zakonski otroci nadvojvode Ernesta in da dobe primeren del njegove zapuščine. Baron Ernest Wallburg, ki je moral vsled malenkostne mladostne pregrehe zapustiti vojaško službo, se je resno trudil, da bi priboril s poštenim delom življenje zase in za svoje otroke. Bil je natkar v neki budimpeštanski kavarni, potem se je preživljal s prepisovanjem not, nato je bil konduktor pri cestni železnici. Potem so ponudili otrokom nadvojvode Ernesta odpravnino v znesku 400.000 kron. Otroci je niso sprejeli, čeprav so živeli v najhujši bedi, sprejeli je niso zato, ker znaša zapuščina njih očeta 60krat več. Zato so zahtevali otroci 12 in pol milijona. Vse pravde, ki jih je doslej vodila gospa Simičeva, so bile brez materialnega uspeha. Šest tednov pred smrtjo je pisal nadvojvoda Ernest svoji hčeri pismo, v katerem izrecno poudarja, da ni pozabil na svoje otroke v oporoki. Kljub temu, da je pokazala gospa Simičeva pisma svojega očeta pred sodnijo, vendar ni mogla prinesiti drugih dokazov. V vojaški matriki ljubljanske garnizije je iztrgan 36. list, na katerem je bila vpisana poroka nadvojvode Ernesta. Tudi druge važne listine so potvarjene namenoma ali pa so sploh izgignile. Najhujši udarec za otroke nadvojvode Ernesta je bil pa ta, ko so jim pri sodišču pokazali dokument, s katerim se odreka nadvojvoda Ernest vsemu svojemu premoženju v prid svojemu bratu, nadvojvodu Rainerju. Wallburgovi so nato uveljavili to, da se po avstrijskih zakonih ne more nihče odreči popolnoma svojemu premoženju, če ima otroke, ampak le polovici premoženja. Dalje so izrekli tudi, da je listina neveljavna, ker jo je bil podpisal nadvojvoda Ernest v času, ko je bil pod kuratelo. Hči nadvojvode Ernesta se bori že skoraj dvajset let za svoje pravice.

Morda bo imela sedaj več uspeha, ker je sodnik izrekel jasno, da se ji je posrečilo dokazati, da je prava hči nadvojvode.

* **Rodbinska tragedija.** Delavec Krasansky se je v Hamburgu sprl tako silno s svojo soprogo, da se je ta iz strahu spustila po vrvi z okna in se pri tem smrtonovarno poškodovala. Ko je bila žena v bolnišnici, je pa pobil Krasansky svoje tri otroke v starosti 4, 6 in 8 let s sekiro in se nato obesil.

* **Zločin verskega blazneža.** V Staffeldu na Brandenburškem je umoril ponoči v verski blaznosti trgovec Herman Engel svojo ženo, 15letnega sina in 13letno hčerko. Pobil jih je s težkim železnim drogom. Nato je težko ranil z nožem najmlajšega sina, poklical rešilno društvo in zaklal samega sebe. Najmlajšega sina bodo rešili. Engel je pripadal neki prav pobožni verski sekti in je sam poučeval veronauk.

* **Po zraku okoli sveta.** Iz S. Frančiška v Severni Ameriki, kjer bo prihodnje leto svetovna razstava, bodo zrakoplovci napravili z letalnimi stroji polet okoli sveta, katerega mislijo dovršiti v 90 dneh. V Evropi bodo šli čez London-Pariz-Berlin-Petrograd in Moskvo.

* **Naše vojno brodovje.** Nekateri laški in primorski listi so objavili statistiko našega vojnega brodovja in jo primerjajo s statistiko laškega vojnega brodovja. Statistika izkazuje, da so Italijani precej pred nami. Avstrijsko brodovje znaša sedaj skupno 73 ladij z 225.746 tonami. Laško vojno brodovje pa šteje skupno 109 ladij s 306.697 tonami. V delu je pri nas 1 dreadnought, 27 rušilcev in 7 podmorskih čolnov skupno s 33.350 tonami, Italija pa gradi 2 dreadnoughta, 4 križarke, 13 rušilcev in 2 podmorska čolna, skupno z 71.120 tonami.

* **Volkovi napadli smučarje.** V Karpatih je napadla tolpa volkov večje število smučarjev iz Lyova. Volkovi so smučarje tako obkolili, da so morali ti prenočiti na prostem. Odvračali so živali od napadov s streli in z električnimi žepnimi svetilkami. Šele zjutraj se jim je posrečilo, da so volkove pregnali.

* **Čuden pojav.** V Filipešti na Romunskem, kjer so zasledili globoko pod zemljo bogate zaloge petroleja, se je pojavil močan vrelec slane vrele vode. Vreleč meče vodo v več metrov obsežnem curku nad 100 m visoko. 500 mokrog vrele se je napravila že nad en meter visoka solna skorja.

LISTEK.

Cigan.

Povest; spisal Gregor Samarov.

(Dalje.)

»To mi je prav prišlo, kajti vzeli so me in postal sem eden najboljših klovnov v cirkusu. Pred kratkim je potoval ta cir-

kus v Rein, toda jaz nisem hotel v to mesto, v katerem sem nekoč živel kot dijak ter imel še mnogo znancev, tudi sem se bal zasledovanj svojega strica. V tem sem se pa motil, stric ni poizvedoval po meni, kakor sem slučajno slišal, ker mu tako ni bilo treba izročiti moje dedščine. Zaslužil sem že toliko, da sem nekaj časa lahko brez dela pohajal. Včeraj sem prišel v Pariz in si hotel poiskati mesto v kakem večjem cirkusu. Tako sem torej postal, kar so bili moji predniki; potnik med vsemi ljudmi, ki imajo svoj dom — pa še so bili moji predniki cigani na boljšem, imeli so prijatelje, ki so jih ljubili in bili zopet ljubljani. Jaz sem pa sam, sam z zvezdami, in prijazno gledajo name in mi govore o moji materi. Morda je to boljša družba, kakor ljudje in vendar,« je rekel z globoko trpkostjo ter mladega študenta toplo pogledal z velikimi sanjavi očmi. »Vendar je človeku tako dobro, da se po dolgem času zopet stisne roko pravemu človeku in biti nekaj drugega kakor šaljivec v cirkusu, ki mu množica navdušeno ploska, a vendar noče nihče sesti z njim k mizi.«

»Ubogi, ubogi prijatelj!« je zaklical Evgen. »Toda to mora drugače postati, tako se ne sme več dalje živeti. Vi ostanete pri meni, moj dom bo tudi vaš dom, — zopet morate nazaj v svet, s katerega so vas izrinili. Za življenje, katero ste mi rešili, morate vsaj moje prijateljstvo sprejeti, in prva praktična poraba mojega pravniškega znanja bo, da iztrgam vašemu brezvestnemu stricu dedščino, ki vam jo je ugrabil. Kaj ne, saj postanete moj prijatelj in me sprejmete v Bernevil?«

Miran se je obotavljal, toda Evgen mu je vse pomisleke in ugovore ovrge, prosil je tako prisrčno z besedami in pogledi, zagotavljal novega prijatelja, da ga bo stric zanesljivo z največjim veseljem sprejel v hišo, govoril je tako zapeljivo o bodočih načrtih, ki jih hočeta izvesti, da Miranu zopet ustanovita mesto, ki bo primerno njegovim zmožnostim in izobrazbi, da je sin ciganke končno ugodil želji prijatelja.

»Sprejemem vašo ponujano gostoljubje,« je rekel, »kajti svest sem si, da vam ne bom v nadlego, saj sem že pokazal, da lahko samostojno živim in lastni kruh jem, — najsi bo ta tudi zaslužek šaljivca in glumača — vedno je boljši ko miloščina. In potem je tudi nekaj tako čudnega med nama, kakor bi glas v meni razločneje kakor kedaj govoril in me silil, naj grem z vami. Morda vam le kedaj povrnem prijateljstvo, morda tudi vas žene moč zvezd, ki spravljajo človeška pota skupaj ali narezen.

Sanjavo in vprašujoče je pogledal študentu v veseli obraz. Evgen je vriskal, natočil kozarec in zaklical: »Na dobro prijateljstvo in bratstvo, povej mi, da hočeš biti moj prijatelj!«

Prijatelja sta se objela in Miran je mogel takoj ostati v Evgenovem stanovanju. Drugo jutro si je preskrbel Miran ele-

gantno obleko, ki mu je prav dobro pristajala. Obraz mu je sicer vsled rjave barve izgledal nekako tuj, toda plemenite poteze in velike plamteče ter ponosno zroče oči so ga delale zelo simpatičnega. Vsi Evgenovi prijatelji, ki so se k njemu prišli posloviti, so bili zanj vneti. In ko sta tretji dan odpotovala s pošto iz Pariza, je bil Evgen zelo srečen, ker je v novem prijatelju, ki se mu je vsako uro bolj priljubil, pripeljal s seboj tovariša, s katerim se bo doma dobro imel.

(Dalje prihodnjič.)

Ognjeniki. Peklenski ogenj.

Fr. Pirč.

III.

Na naše potovanje v globočino zemlje sem povabil vse, osebno mi znane služabnike Gospodove, ki na prižnicah in spovednicah vedo toliko povedati o peklen-skem ognju, v katerega, posebno v zadnjem času, tako pridno pošiljajo vse tiste, ki bero napredne časopise. Pa v mojo veliko žalost se mojemu vabilu ni niti eden izmed teh gospodov odzval. Tudi od kranjskega jamskega društva, kateremu načeljuje sam visokorodni gospod deželni predsednik, nisem mogel za to potovanje nikogar pridobiti. Pač pa sta se oglasila dva nepovabljenata, moja stara dva znanca: France Korajža in Janez Domišljija. Domišljija je dal pri kovaču Vseznika iz Žabje Luže napraviti velikanski sveder, tako da sem mislil, da ga 10 parov konj ne bo niti iz kovačnice premaknilo. Ali moj stari znanec France Korajža je parkrat pljunil v roke, prijel za sveder, pa hajdi z njim na ramo. Kje naj najprvo zavrtamo? me vpraša Korajža. Poskusimo kje na Trški gori, če je vama prav. Janez Domišljija je zmajal z glavo, češ, pod Trško goro težko če so kdaj bruhali ognjeniki. Kaj pa na Gorjancih, ali pa na Mnihovem, kjer stoje razvaline gradu? Po njegovi obliki nekateri sodijo, da je ta hrib napravila ognjena moč izpod zemlje. Beži no, to so prazne marnje. Mihovo je bil svoj čas združen z Gorjanci, o katerih tudi ne moremo trditi, da bi bili imeli kdaj z ognjeniki opraviti, vsaj neposredno ne. Ljudi pač to moti, da so Gorjanci in sploh hribje okrog toliko višji nad našo novomeško kotlino. Ne mislijo pa, da so bila še pred več tisoč leti tla Dolenjske sploh veliko višja, morda celo tako visoka, kakor so zdaj še Gorjanci.

Med tem pričkanjem je France Korajža s svojim svedrom na rami že nevoljen postal. Če mislita, je zarenčal nad nama, se odločita, kam da gremo, sicer vržem ta sveder na tla, da se bo vsa Dolenjska potresla. Ker mene že tako imajo na piki, kakor da bi jaz delal potrebe na Dolenjskem, sem se odločil, da gremo vendarle na Trško goro, da vsaj poskusimo,

kako bo kaj naš sveder vrtal. Janez Domišljija se je samo malo potipal za glavo, glejte, pa smo že bili vrh Trške gore. Saperlot, sem dejal sam pri sebi, ta pa ta; ta pa zna. Če tukaj ne najdemo nič, kar bi po ognjeniku vsaj smrdelo, gremo pa na Gorenjsko poskusit. Tam pa, dobro vem, da so bili svoj čas ognjeniki, tako v Triglavskem pogorju, kakor tudi v Kamniških planinah. Saj se imajo veličastni vrhovi naših gorenjskih planin ravno ognjenikom, oziroma gorotvornim silam zahvaliti, da jih še dandanes tudi mi Dolenjci občudujemo. Tudi mi je znano, da se po teh planinah še dandanes dobe priče, da so tam gori razsajali ognjeniki s svojo strahovito močjo. Te priče so razna kamenja (n. pr. porfir), ki jih je podzemeljska ognjena moč izbruhala iz sebe. Pa naš Janez Domišljija se bo samo malo za glavo prijel, pa bomo vsi trije tam, kjer si bomo želeli biti, magari gremo tudi na severni tečaj.

Medtem je bil France Korajža že svoj sveder pripravil in je že nestrpno čakal, da mu pokažem, kje naj zavrti. Ko sem mu določil točko, je zopet parkrat pljunil v roke, pa začel vrtati, da se je kar kresalo iz zemlje. Dolgo časa je sveder rezal samo kamenje. — Kaj praviš, Janez Domišljija, odkod neki to kamenje? No, to je prav lahko uganiti. Kakor veš, je svoj čas po vsi zemlji stalo morje. Ne mislim samo na tisto prvo morje, ki je preplavljalo zemljo, ko se je bila iz žarne plinaste krogle že dovolj ohladila. Od tistega morja bo težko kje še dobiti kakšno sled. Veliko te prve vode je požrla zemlja, ko se je začel prvi boj med zemeljskim ognjem in podnebno vodo. Veliko te vode se je pri teh bojih takoj izpremenilo zopet nazaj v pare, ki so se seveda zopet razlile nad še vedno toplo zemljo in je bila še s tem podana podlaga za morja, ki so potem trajno krožila po zemlji. Kakor veš, ima zgodovina naše zemlje 11 ali 12 raznih dob, med katerimi so potekla tisočletja, če ne milijonletja in katerih vsaka je imejala svoja morja, svoje življenje in pogin. Danes je sploh nemogoče trditi, da se še

kje na svetu nahaja le za pedeni zemlje, ki bi bila ostala od prvotne zemeljske skorje. Od spodaj navzgor ogenj, od zgoraj navzdol voda, nemalo tudi veter, sta celo zemljo, kakor je bila prvotno, prekucnila, prevrgla, izpremenila in preobrazila. Dežele, kot je morda naša Evropa, so se vgreznile, nad njimi je zavalovilo morje, a nasprotno so se iz morja dvignila zopet tla, ki so po odteku morja v nižje ležečo stran, postala podlaga novim deželam. Sam bogve, koliko življenja se je pri takih revolucijah med vodo in ognjem uničilo. Toda to pa vemo tudi mi, da se je na novih, iz morja dvignjenih tal pojavilo zopet novo življenje.

Pa da pridem nazaj na tvoje vprašanje. Mi, ki se mučimo po teh kamenitih gričih, ki nam rode naš slovit dolenjski cviček, se imamo za to kamenje, sploh tudi za vsak košček zemlje, le morju zahvaliti. Kajti vse to, kar vidiš zdaj razgaljeno pred seboj, je bilo svoj čas v morju. In veš, kdo je to kamenje skupaj sestavil? Ne! Le ti povej, Janez Domišljija, vidim, da se ti bolj na te stvari razumeš. No, to bi pač tudi ti lahko vedel, kakor sploh vsakdo, če le z odprtimi očmi gleda okrog sebe. Nisi še nikdar v kamenju, posebno v večjih kamnolomih dobil čudne velike školjke in lupine, okamenele seveda? O, kaj takega sem pa že našel, pa sem mislil, da jih je kakšen Italijan tja vrgel ali kaj takega. Jej, kakšna modra glavica si ti, se mi je Janez Domišljija porogljivo nasmehal. Te okamenele školjke in druge take reči so bile vendar nekdanj živali, ki so živele v morju, pa so si napravile svoje stavbe, kakor to še dandanes po morjih delajo n. pr. korale itd. Ko je morje odteklo, so te živalske stavbe z veliko pomorskimi živali vred ostale, na zraku se strdile in okamenele. Pa še tudi druge stvari...

Še predno je Janez Domišljija izgovoril, kar je še mislil povedati, je France Korajža zavpil, da se je po Trški gori kar streslo: Ga že imamo! Koga pa, pa ne menda že ognjenik, zavpijeva tudi midva z Janezom Domišljijo. Kaj jaz vem, kaj

bo, se odreže France Korajža. Nekaj bo, zakaj skozi luknjo prihaja gorko, sveder je moral zaiti v globočino. Kakor blisk se je Janez Domišljija spustil ob svedru pod zemljo, jaz za njim, toliko da sem še Francetu Korajži naročil, naj dobro pritrdi sveder in pazi na mojo avizo. Še predno sem dospel do konca, mi je že Janez Domišljija zaukal nasproti: Kaj mislite, kam sva prišla?

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 7. februarja 1914.

Linc: 45, 34, 57, 19, 8.

Dvignjene v sredo, dne 11. februarja 1914.

Trst: 52, 50, 27, 73, 62.

Dober zajtrk

samo z našo žitno kavo. Zaračunamo v platnenih vrečkah po 5 kg K 4.—. Da se pa prav posebno ohrani, jo pošljemo pri prvem naročilu v lepo okrašeni pločevinasti škatli (imitacija starega srebra kakor na poleg stoječi sliki) v skupni teži 5 kg za K 4.50. Poštnino plačamo sami. — V teh škatljah ohrani kava cele mesece svoj izborni okus.

Oldřich Vitaček, Praga-Karlin št. 204. odd. 18.

Moški in ženske, ki so pri

boleznih sečne cevi

(iztok svež in zastaran) brezuspešno poskušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo brezplačnega pojasnila o popolnoma neškodljivem, povsod lahko izvršljivem zdravljenju v zaprti kuverti, brez vsakega natiska. Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj.

Dr. med. J. Seemann, Sommerfeld 84
(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi dunajska ali budimpeštanska razpošiljalnica, v izogib vsem carlinskim neprilikom. 94

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2., lastna hiša.

Obrestuje vlogé na knjižloé s $4\frac{3}{4}\%$ v tekočem računu najugodnejše. Z ozirom na svoj polnovplačani delniški kapital 8.000.000 kron in 1.000.000 kron rezervnih fondov ponuja največjo varnost za vsa tuja denar. Promet na leto okoli 1400 milijonov kron. Preiskrbuje vse denarne zadeve najkulantnejše. 6

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Priporočamo našim

Kolinsko cikorijo

✱ ✱ gospodinjam ✱ ✱ iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	60	1	80
1 " " " II. " . . .	1	40	1	60
1 " " " III. " . . .	1	20	1	40
1 " telečjega mesa . . .	1	80	2	—
1 " praščjega mesa (svežega) . . .	1	60	2	—
1 " " " (prekajenega) . . .	1	90	2	20
1 " koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 " Prašči na klavnici . . .	1	00	1	24
1 " kozličevega mesa . . .	0	—	0	—
1 kg masla . . .	2	60	2	80
1 " masla surovega . . .	3	00	3	20
1 " masti praščje . . .	1	80	2	00
1 " slanina (špica) sveže . . .	1	60	1	80
1 " slanina prekajene . . .	1	90	2	—
1 " sala . . .	1	76	1	94
1 " surov. margarinskega masla . . .	2	40	0	—
1 " kuhan. margarinskega masla . . .	2	00	0	—
1 jajce . . .	—	9	—	0
1 l mleka . . .	—	20	—	00
1 " " posnetega . . .	—	08	—	—
1 " smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 " " kisle . . .	—	90	1	00
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 " čajnega surovega masla . . .	3	30	3	60
1 piščanec . . .	1	40	0	00
1 golob . . .	—	40	—	00
1 raca . . .	3	10	0	—
1 gos . . .	7	00	0	—
1 kapun . . .	0	—	0	—
1 puran . . .	0	—	—	—
100 kg pšenice moke št 0 . . .	37	00	—	—
100 " " " " 1 . . .	36	50	—	—
100 " " " " 2 . . .	35	70	—	—
100 " " " " 3 . . .	34	70	—	—
100 " " " " 4 . . .	33	50	—	—
100 " " " " 5 . . .	32	50	—	—
100 " " " " 6 . . .	31	40	—	—
100 " " " " 7 . . .	27	30	—	—
100 " " " " 8 . . .	16	—	—	—
100 " koruzne moke . . .	24	50	—	—
100 " ajdove moke . . . I. . .	52	—	—	—
100 " ajdove moke . . . II. . .	48	—	—	—
100 " ržene moke . . .	—	—	—	—
1 l žizla . . .	—	24	—	—
1 " graha . . .	—	20	—	—
1 " leče . . .	—	38	—	—
1 " kaše . . .	—	30	—	—
1 " ričeta . . .	—	26	—	—
100 kg pšenice . . .	23	—	—	—
100 " rži . . .	19	00	—	—
100 " ječmena . . .	17	00	—	—
100 " ovsa . . .	18	50	—	—
100 " ajde . . .	24	50	—	—
100 " prosa belega . . .	28	—	—	—
100 " " navadnega . . .	18	00	—	—
100 " koruze 1913 . . .	16	00	—	—
100 " činkvantina . . .	21	00	—	—
100 " krompirja . . .	4	50	5	—

Lesni trg.

Cena trdemu lesu 11 do 12 K.

Cena mehkeemu lesu 7—do 8—K.

Trg za seno slamo, in stello.

Na trgu je bilo

voz sena . . .

" slame . . .

" stelje . . .

" detelja . . .

Sukno

za moške obleke v največji izbiri pri

Lenasi & Gerkman,
Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 4.

Jajca za nasad!

Perutnina čiste elitne rase:

Rumene Orpingtonke 15 kom. K 6

Bele Wyandottes 15 kom. . . " 5-8

Bele Minorke 15 kom. . . " 6-8

Rumene Orpingtonke (angl. import) 12 kom. . . " 12-24

Piščanci po dogovoru!

Cene izključljivo poštne in stroškov. Na vsako vprašanje odgovorjam, ako se pošlje znamka za odgovor. 13

R. Weidl, Djakovo (Hrvatska).

Končno se je našlo najboljšo v svetovni industriji za žepne ure.

Žepna ura, fina elegantna ploščata, iz double-zlata, odlikovana znamka se dobi za K 4-90 — Ta ura ima fino kolesje na sidro in se navija vsakih 36. ur. Ura je 18-karatna. Jamči se za uro štiri leta. — Ura stane K 4-90, če se naroči dve uri, staneta samo 9 kron. Vsaki uri se doda lepa elegantna šatulja. Ženske ure podobnega modela, elegantno izdelane, prodajam po K 5.80.

Tudi imam v zalogi krasne srebrne ure z dvema pokrovcema in različnimi umetniškimi okraski po K 6—. Vsak riziko je izključen, v slučaju, da blago ne ugađa, vrnem denar ali zamenjam blago. Pošiljam naročila z obratno pošto. Ceniki na zahtevo zastoj!

Jgnacij Cypres, v Krakovu, Szewska c. 13/453.

Ženske pri motitvah (zastajanju tablet, praška, čaja brez vrednosti. Mojo prijetno zaužitvalno, preizkušeno zajamčeno neškodljivo sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostovoljna zahvalna pisma. Velika škatlja K 4.85 poštne prosto.

Diskretno pošilja dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Niederlausitz.)

Na željo se dopošlje iz dunajske ali budimpeštanske razpošiljalnice, zato carinske nepravilike izključene. 94

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

najtinejši prani puh 12 K.— Kdor vzame 6 kg dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rženega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, s 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen s novim, sivim, jako stihovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K; 14, 16 K; zglavniki 8 K, 8 K 60 h, 4 K.— Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 18—, K 14 70, K 17 80 in K 1—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4-60, 6 20 in K 5-70; podpernica iz močnatga rižastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12-80, K 14-80. Rapošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajajoče se vrne denar. 63

S. Benisch, Dešenice, št. 953, Češko.

Bogato ilustriran cenik zastoj in franko.

Ako Vam Vaš dobavitelj
v svoj prid
hoče dati kaj drugega,

ne smete v
lastno korist
vzeti ničesar razen
staro preiskušeni pristni

PALMA
kavčukov
PODPETNIK

čigar nedosežna kakovost uživa svetovni sloves.

Pazite torej nepogojno na zgoraj-
šnjo varstveno znamko.

Pozor!

Pozor!

50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev za samo 9 kron.

Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila, sem bil pooblaščen velik oddelek čevljev daleč pod izdelovalno ceno spraviti v denar. Prodajam torej vsakomur: 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove, usnje rjavo ali črno, galoširano, z močno zbitimi usnjatimi podplati, veleeleg. najnovejša fazona, velikost po št. Vsi 4 pari stanejo samo 9 kron. Razpošilja po povzetju

J. GELB, izvoz čevljev, Stari Sandec, Galicija št. 123. 23

:: Zamena dovoljena, tudi denar nazaj. ::

Neokužen dvor,

zdrave živali, ki dobro pre bavlajo in rade žro, krepko, težko krasno živino, krave, ki dajo veliko mleka in kure, ki neso veliko jajec, imajo vsi kmetovalci, ki se ravnaajo po 10 zapovedih za kmetovalca in primešajo piči 2—3 krat na mesec **Mastina**. **Mastin** je dr. Trnkócyja redilno varovalno sredstvo. — **Mastin** je bil s prvimi kolajnami odlihan in ga porabljaajo milijoni previdnih kmetovalcev. Iđi k svojemu trgovcu in kupi zavoj **Mastina** za 60 vin., 10 zapovedi pa zahtevaj zastonj, tudi če ne želiš **Mastina**, ali pa piši ti ali tvoj trgovcu tvorniški zalogi: **Lekarna Trnkócy v Ljubljani, zraven rotovža**. Ta lekarna razpošilja 5 zavojev **Mastina** za 4 K poštne prosto.

Vsak teden novosti

volnenega in perilnega blaga
za ženske obleke, svilnate
rute in šerpe samo pri

LENASI & GERKMAN,

Ljubljana, Stritarjeva ul. št. 4.

Tkanina, platno za rjuhe brez
šiva, preproge, zavese odeje,

Vsa oprema za ženine in neveste.

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Velezanimiv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska 94

dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Ffo.).

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvana ojačila itd.), mi bodo po prečitanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov.

Sifilitiki!

Pojasnilno brošuro o hitrem in temeljitem ozdravljenju brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živega srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih posttranskih učinkov

razpošilja diskretno za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kakega natiska

dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Lausitz). 94

Edina SLOVENSKA orožna tovarna

DRUŽBA: PUŠKARNA „P. WERNIG“
BOROVLE - KOROŠKO ::

PISITE PO:

CENIK

1914 61

LOVSKE PUŠKE

STRELJIVO POPRAVILA

Ustanovljena 1881.

Račun: Pri avstr. pošt. hr. št. 828.406.
Pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Telefon šteč. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

R. Z. Z. D. Z.

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18

v lastnem združnem domu.

Žiro-konto pri avstro-ogrski banki.

Obrestuje hranilne vloge po 4 ³/₄ %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Posojilnica posojuje svoj denar na varna kmečka posestva, radi tega je tudi ves denar pri njej popolnoma varno naložen.

Gospodarstvo posojilnice vodijo gospodje:

Ivan Knez, veletržec in veleposestnik v Ljubljani.
Andrej Šarabon, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Josip Lenče, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Ivan Mejač, veletržec v Ljubljani.

Anton Pogačnik, posestnik v Spodnji Šiški.
Frano Jaro, posestnik v Medvodah.
Avgust Jenko, posestnik v Ljubljani.
Alojzij Vodnik, kamnosek in posestnik v Ljubljani.

Rezervnega zaklada kron 800.000.

Upravno premoženje koncem leta 1912 kron 19.000.000.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

Ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8.—1. popoldne.